

Plan mot kränkande behandling för Östlyckeskolan, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med att förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, barns rättigheter samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2023(HT)

Diarienummer:-

Gäller för: Östlyckeskolan åk 7-9, skola

Giltighetstid: Läsåret 23/24

Revideras senast: augusti 2023

Dokumentansvarig: Biträdande Rektor
Niklas Hellgren

Om plan mot kränkande behandling

Enligt 6 kapitlet i skollagen ska skolan eller förskolan målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever samt göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Enligt diskrimineringslagen ska förskola/skola arbeta målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolor och skolor ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder. Varje år ska en plan mot kränkande behandling upprättas. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året en redogörelse för hur man genomfört de åtgärder man planerar i föregående årsplan.

Vision

Östlyckeskolan har följande ledord:

Närvaro-Trygghet-Måluppfyllelse

Som en vidareutveckling av arbetet med ledorden har fokus i arbetet lagts på följande områden:

Relation- Genom att vi alla, elever, vårdnadshavare som personal, skapar goda relationer med varandra. Genom samverkan, samtal och förståelse ökar förutsättningarna för trygghet och närvaro i skolan.

Motivation- Genom att vara närvarande på skolan ökar möjligheterna till goda relationer och möjlighet att bidra till trygghet. Genom begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet ökar vi studieron.

Prestation/lektion- När vi är trygga och ges goda förutsättningar kan vi få möjlighet att prestera och fokusera på lektionerna.

På Östlyckeskolan ska alla känna att de, i en trygg miljö, utvecklar sina förmågor både kunskapsmässigt och socialt. Vi respekterar varandras olikheter och ingen ska bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

Östlyckeskolan ska vara en plats där det finns förtroende mellan elever och vuxna. Alla, både elever och personal ska känna sig respekterade. Lärarna tror på sina elever, ger dem det stöd de behöver, är engagerade i elevernas utveckling och det eleverna säger ska spela roll. Var och en ska ta ansvar för sitt beteende och tänka på vad man säger innan man säger det. Skolan ska vara en plats där eleverna får utveckla sin

självkänsla så att de inte av rädsla för att själv bli utsatta, utsätter andra för kränkningar.

Östlyckeskolan är en skola med elever och lärare från många länder med olika kulturer. Att acceptera och respektera varandra som man är, är viktigt. Det ska inte spela någon roll vilka åsikter, kultur eller religion man har, hur gammal man är eller hur man ser ut. Alla på skolan är lika viktiga och lika mycket värda och både elever och vuxna ska lyssna på varandras åsikter.

Östlyckeskolan är en plats där man ska känna sig trygg och där det är god stämning mellan elever och personal. Vi strävar efter att vara positiva och att ha roligt. Alla våra rastaktiviteter gör att vi trivs och lär oss bättre på lektionerna. Vi har nolltolerans mot kränkningar och trakasserier.

Våra traditioner som temaveckor, juldanser, Östlyckeracet, niornas lekar m.m. gör att det blir trevligt och att vi träffar varandra över årskursgränserna. En stimulerande miljö, vårt trevliga café, god kommunikation och ett bra ledarskap och gör att vi är stolta över vår skola.

Elever ur skolans elevråd

Östlyckeskolan är en skola dit alla går med glädje. Både elever och vuxna ska känna trygghet, vilja och lust att lära och utvecklas.

Skolledningen

Läroplan, Lgr 22

Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor,
- i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt, och
- i arbetet med normer och värden uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför.

Förklaring av centrala begrepp i planen

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Det kan också vara kränkande behandling om någon skickar elaka mail eller kommentarer på internet eller via sms. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbing*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Diskriminering förutsätter ett maktunderläge hos den som utsätts för det. Det betyder att lärare, annan personal på skolan eller skolan som institution kan diskriminera eleven. Elever i skola kan däremot inte diskriminera varandra.

Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrer), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

När det inte finns någon maktobalans mellan de som är inblandade, till exempel om båda eller samtliga är elever på skolan, så klassas handlingen som trakasserier.

Kränkningar är trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier* och behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på skolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen mot kränkande behandling hos eleverna och ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Skolans kontinuerliga och hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Det omfattar diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet och könsuppfattning, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller kränkande behandling. Det målinriktade arbetet riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning. Detta beskrivs i läroplanens övergripande mål, under normer och värden.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar med studieklimat och studiemiljö på vår skola.

All undervisning genomsyras av alla människors lika värde.

Östlyckeskolans ordningsregler förankras hos och diskuteras kontinuerligt med eleverna.

På Östlyckeskolan har vi en fritidsledare som arbetar i korridorerna hela skoldagen för att på så sätt skapa en trygg skolmiljö och erbjuda en mängd olika rastaktiviteter.

På IUP-tiden har mentorerna samtal, diskussioner, reflektioner och värderingsövningar för att stärka elevernas självkänsla, sammanhållning i gruppen och ökad trygghet på skolan.

Vi tränar på att argumentera, lyssna och förstå varandra.

Vi anpassar undervisningen i möjligaste mån så att alla elever kan delta utifrån vars och ens förutsättningar.

Vi gör ingen skillnad på flickor och pojkar, utan alla har lika stort inflytande och

utrymme i t.ex. rastaktiviteter, innehåll på idrottslektioner och övrig undervisning. Vi försöker att ge lika stor uppmärksamhet oavsett kön. Att utifrån olika exempel i undervisningens innehåll synliggöra olika grupper vad gäller t ex kön och nationalitet är ett annat sätt att öka medvetenheten hos eleverna om våra likheter och olikheter.

Vi utnyttjar elevers olika kunskaper i klassrummet som kan öka elevernas respekt och förståelse för olika etniciteter och religioner.

Sexualitet, samtycke och relationer är ett område i undervisningen som vi lägger stor tonvikt på. Här sker samtal och diskussioner bl.a. om att vara ung, om sexuell läggning och om begreppet kön.

Ett annat område som vi alltid arbetar grundligt med är Andra världskriget och förintelsen.

Vi genomför enkätundersökningar och kartläggningar varje termin, vilket undersökningar visat har en främjande effekt i sig.

Inför varje utvecklingssamtal besvarar eleverna frågor om trivsel och miljö. Föräldrarna uppmanas att läsa elevernas svar och ges möjlighet att kommentera dem.

I början av varje läsår presenteras skolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling för eleverna. Begreppen exemplifieras och diskuteras.

Läraren bestämmer hur gruppindelningarna ska se ut vid halvklassundervisning och vid grupparbeten.

Läraren bestämmer placeringen i klassrummet.

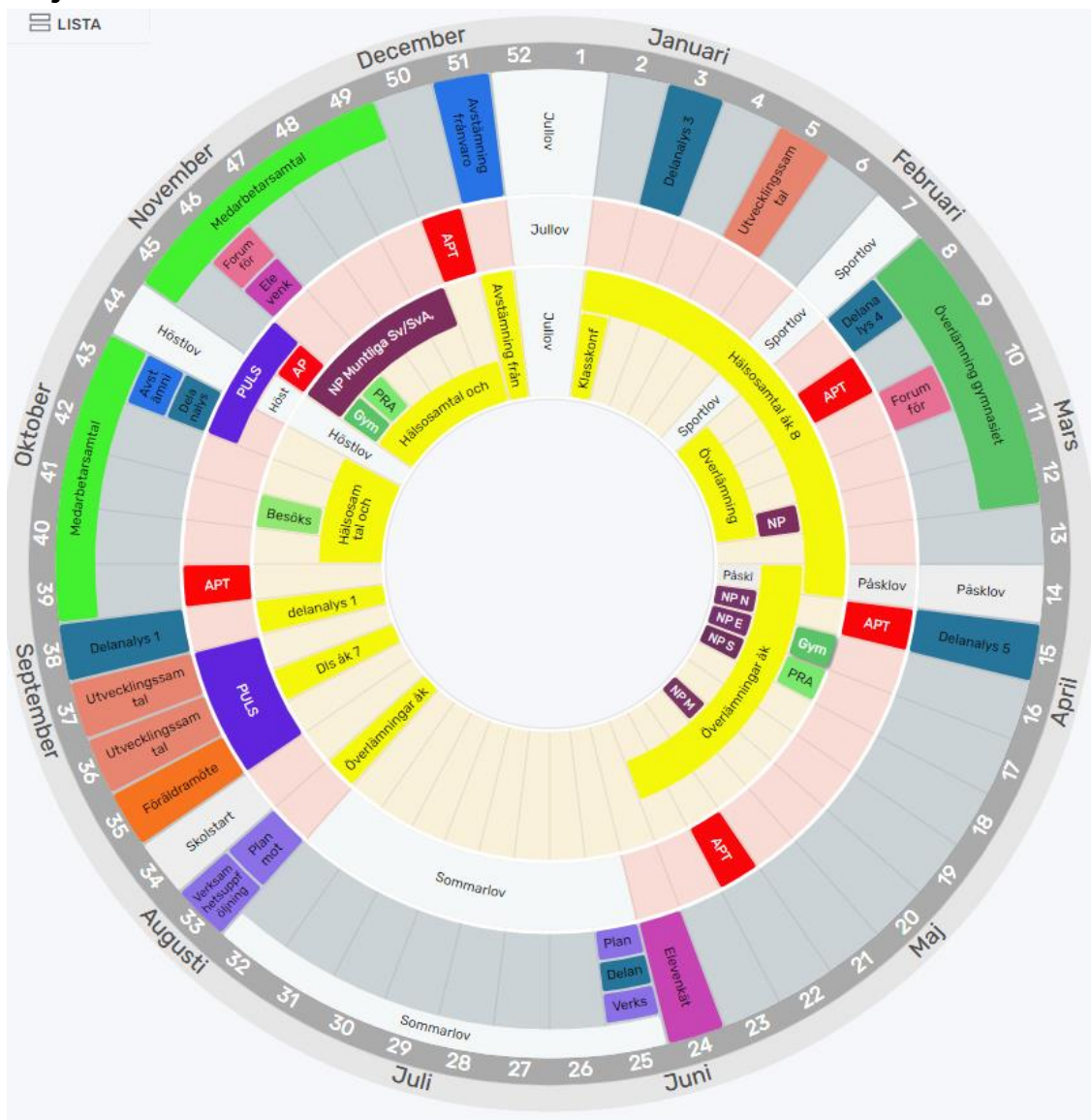
Östlyckeskolan har en lång tradition när det gäller aktiviteter för att öka elevernas trivsel såsom juldanser, niornas lekar, kanotpaddling med årskurs nio, exkursion till Styrso med årskurs åtta, Östlyckeracet, avslutningsfest för niorna, lag- och klasdagar, temadagar, spexveckor då elever och personal klär sig efter teman och aulasamlingar. Vi har den bestämda uppfattningen att en miljö där elever och personal trivs, där varje person blir sedd och uppmärksammas är den bästa förutsättningen för att främja en miljö utan kränkningar.

Här följer exempel på aktiviteter som vi menar ökar trivseln och leder till respekt för allas lika värde:

- Tid på schemat då klassansvariga träffar sina elever.
- Samtal och övningar om människor lika värde förekommer kontinuerligt.
- Lagdagar med aktiviteter för ett arbetslag. Planeras gemensamt av lärare och elever och är till för att öka samhörigheten i arbetslaget.
- Personal i korridorerna under hela skoldagen som tillhandahåller en mängd olika utrustningar för lek och spel. Eleverna träffas över klassgränserna.
- Ständigt pågående arbete kring hur vi kan skapa aktiviteter som ska stärka sammanhållningen mellan elever och ge möjlighet för många att komma till uttryck på andra sätt än det som är vanligt i skolan. Innehållet ska präglas av människors olika förutsättningar, men lika värde.

På Östlyckeskolan värnar vi om vår s.k. "Östlyckeanda". Med den menar vi en anda som innebär att vi är stolta över vår skola, att vi hjälper och uppmuntrar varandra och att vi ser och respekterar varje person. På vår skola ska varje elev utvecklas till en trygg individ med god självkänsla som kan ta ansvar både för sitt eget och för andras välmående.

Årshjul 23/24

[Läsåret 23/24 - Plandisc](#)

(uppdateras och revideras löpande under läsåret)

-Elevenkät

-Skolinspektionens enkät samt GR-enkät

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med elever, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Augusti-september:

Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling presenteras och tydliggörs för personal, elever och föräldrar.
Val av elevrådsrepresentanter
Ordningsregler revideras av elevrådet och beslutas av rektor.

Augusti-december:

Arbete med att vidta åtgärder utifrån de prioriterade målen.
Eventuella tillägg av åtgärder utifrån kartläggningen förs in i planen.

Oktober:

Forum för samverkan.

December:

Kartläggning av nuläget och inventering av behov.

Januari-februari:

Analys av kartläggningen.

Februari-maj:

Arbete med att vidta åtgärder utifrån de prioriterade målen.

Mars:

Forum för samverkan

Maj:

Kartläggning av nuläget.

Juni

Utvärdering och analys av förra årets plan. Ny plan skrivs.

Elevernas delaktighet

Elevers delaktighet i likabehandlingsarbetet och i arbetet med plan mot diskriminering och kränkande behandling

- Innehållet i ordningsreglerna (se bilaga 2) tas upp och diskuteras på IUP-tid och på klassråd i början av varje läsår. Ordningsreglerna är förankrade i elevrådet och där sker eventuell revidering. Rektor beslutar och meddelar huvudman.

- MåBra-gruppen, som består av personal och elever från olika arbetslag, medverkar vid upprättandet av Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Eleverna får tillsammans skriva sin vision av hur Östlyckeskolan ska vara för att alla ska trivas och respekteras. Gruppen får också ta del av resultaten från de senaste enkätundersökningarna och utifrån dessa komma med förslag på kortsiktiga mål och ytterligare åtgärder. Gruppen tar också fram frågor att ställa vid nästa kartläggning.
- Vid enkätundersökningen i december får alla elever möjlighet att skriva förslag på förbättringar och åtgärder.
- Elever medverkar i planering av främjande aktiviteter.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vid föräldramöten och informationsträffar ges övergripande information om planen och kommunens gemensamma rutiner. Representanter till Forum för samverkan utses i början av läsåret. En till två gånger per termin bjuds representanterna in till Forum för samråd. Där diskuteras våra prioriterade mål, åtgärder och nuläge.

Personalens delaktighet

Enligt 6 kap. 10§ skollagen är lärare eller annan personal, som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten, skyldig att anmäla detta till rektor. Vid kännedom om att någon känner sig diskriminerad gäller samma rutiner.

Upprättandet och förankring av planen genomförs i flera forum bl.a. APT, arbetslagsmöten och studie/stängningsdagar.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Nedan beskriver vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Prioriterat mål		Aktiv åtgärd skola	Resultat	Analys
Studiero	Behov av stöttning och likvärdighet i hur vi arbetar med studiero i klassrummen.	Utarbeta en likvärdighet bland personal hur vi uppnår studiero i klassrummen.	Rektor, biträdande rektor och Skolkurator	Arbetet är påbörjat och personalen arbetar mot att skapa likvärdighet i klassrummet inte minst kring uppstart och avslut av lektioner.
KB-process	Digitalt system att dokumentera i vid kränkande behandling.	Implementera nya systemet för personal samt aktivt arbeta i det nya systemet.	Rektor, biträdande rektor och Skolkurator Aktivt arbeta med att få till en smidig arbetsprocess med skriftlig dokumentation .	Vi har uppnått en större kunskap och användning av KB-process. Det återstår dock ett arbete i att fler bland personalen, främst p.g.a. flera nyrekryteringar , har kunskap om och hur KB-process ska användas.

Kartläggning av risker och analys - förebyggande arbete

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Översynen behandlar nivåerna elev, klass, och skola.

Hur går kartläggningen till? Vilka är delaktiga?

- enkäter
- skyddsron
- elevrådet

Östlyckeskolans förebyggande arbete

Så fort vi får information om händelser eller behov försöker vi att åtgärda dessa. Händelser som skett antingen på skolan, på någon annan skola eller i samhället i stort diskuteras i klassen. T.ex. kan mobbningsfall som tagits upp i dagstidningar diskuteras. Behov som vi uppmärksammat och åtgärdat kan vara att extra rastvakter behövs på särskilda platser eller tider. Vi har regelbundet övningar som alla klasser genomför och som handlar om elevers självkänsla.

Östlyckeskolans upptäckande arbete

I början på läsåret ringer klassansvariga till sina nya elevers vårdnadshavare och frågar bl.a, om trivsel på skolan.

Våra elever uppmanas kontinuerligt, ofta på IUP-tid, att vara uppmärksamma på om någon far illa. De uppmanas att tala med sin lärare eller annan vuxen. Vi betonar att detta inte är att skvallra.

Vi genomför enkäter med bl.a. frågor om trivsel och trygghet minst en gång varje termin där eleverna får vara anonyma.

Vid varje utvecklingssamtal ställs frågor om elevens trivsel och trygghet. T.ex. "Hur känns det på morgonen när du ska gå till skolan?"

Personalen försöker att vara lyhörd och att alltid reagera på sådant som händer i korridorer, matsal och klassrum.

Risker identifierade avseende kränkande behandling

- Sociala medier
- Språkbruk bland elever
- Verbala kränkningar vid fria aktiviteter utan vuxennärvaro t.ex. vissa korridorer i skolan.
- Omklädningsrummen före och efter idrotten. Ingen vuxennärvaro.
- Om jag som elev känner mig illa behandlad av en personal - vad gör jag?

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att

förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i skolan.

Kön

Forskning visar tex att pojkar får del av stödinsatser i skolan i större utsträckning än flickor. Risk att vi ger pojkar mer stöd p.g.a. att det är vanligare med utåtagerande beteende hos pojkar än flickor.

Vi arbetar aktivt med att utöka kunskapen kring flickors behov av stöd kopplat till skolan. Genom att ständigt följa elevernas måluppfyllelse, närvaro och trivsel. Att fånga upp mående är en del i skolsköterskans hälsosamtal men också en del i mentors kontakt med sina elever.

Forskning visar också att flickor når högre betyg än pojkar. Detta är något som vi aktivt lägger fokus på i de jämförelser som görs i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Könsidentitet och könsuttryck

Finns behov av att ta del av aktuell kunskap inom området och förankring hos både personal och elevgrupper.

Etnisk tillhörighet

Skolan har många elever med olika etniska tillhörigheter och där är en viktig del kunskap bland personal/pedagoger kring olika etniska grupper och tillhörande traditioner osv en viktig del i arbetet mot diskriminering.

Religion eller annan trosuppfattning

En risk är bristande kunskap/generalisering bland personal kring behov, traditioner, familj osv.

Funktionsnedsättning

Kartläggning av anpassning av lokaler visar att låg risk föreligger. Dock visar kartläggning att elever med s.k. osynliga funktionsnedsättningar som exempelvis dyslexi eller inom NPF riskerar att diskrimineras utifrån att de inte får anpassningar eller särskilt stöd i tillräcklig utsträckning.

Sexuell läggning

Att undervisning sker i ett heteronormativt perspektiv som behöver nyanseras.

Ålder

Elevers delaktighet och möjlighet att påverka.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov skolan identifierat i sin kartläggning ligger till grund för de insatser som genomförs under kommande år. Åtgärderna tidplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Prioriterat mål		Aktiv åtgärd skola	Ansvarig för insatsen/er	Uppföljning, hur och ansvarig
Studiero	Behov av stöttning och likvärdighet i hur vi arbetar med studiero i klassrummen.	Utarbeta en likvärdighet bland personal hur vi uppnår studiero i klassrummen.	Rektor, biträdande rektor och Skolkurator	Löpande under terminen Utvärdering och revidering i juni 24.
KB-process	Digitalt system att dokumentera i vid kränkande behandling.	Aktivt arbeta med att få till en smidig arbetsprocess med skriftlig dokumentation . Utveckla arbetet kring hur vi skriver likvärdigt i systemet och när det ska skrivas.	Rektor, biträdande rektor och Skolkurator	Löpande under terminen Utvärdering i maj. Analys av statistik månadsvis.
Trygghet	Behov av att arbeta med tryggheten i korridorerna och att eleverna ska känna trygghet kring lektionsstruktur och vad som förväntas	Aktivt arbetat med att flera vuxna rör sig i korridorerna för att skapa trygghet. Arbetat med en gemensam lektionsstruktur	Rektor, biträdande rektor, förstelärare	Löpande under terminen Utvärdering och revidering i juni 24.
Närvaro	Öka närvaron på lektionerna för att undvika att elever samlas i korridorerna	Aktivt arbetat med att flera vuxna rör sig i korridorerna för att uppmärksamma de elever som inte går	Rektor, biträdande rektor, EHT	Löpande under terminen Utvärdering och revidering i juni 24.

		på sina lektioner		
--	--	----------------------	--	--

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

När det finns misstanke om att en elev blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.

Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.

När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Om personal utsätter elev för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon personal utsätter en elev för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan. Denna anmälan utreds av rektor.

För elever och vårdnadshavare

Har du som elev blivit utsatt eller vet någon som har blivit utsatt och har behov av att prata med någon? Vänd dig till någon du känner förtroende för, din klasslärare/mentor, skolsköterska eller kurator. Kontaktuppgifter hittar du nedan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta rektor eller mentor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på skolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för skolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till skolan:

Rektor Peter Dawidson, 0322-61 64 68
Biträdande rektor Niklas 0322-61 71 59
Kurator Gabriel 0729-98 06 27
Skolsköterska Britt-Marie 0322-61 64 64
Expeditionen 0322- 61 64 71

Bilagor

[Bilaga 1 - Rutin kränkande behandling, diskriminering och trakasserier](#)

Bilaga 2 - Ordningsregler

Bilaga 3 - Konsekvenstrappa "Konflikter och kränkande behandling"

Bilaga 1

Datum: 2020-06-02 Handläggare: Karin Berg

Rutin

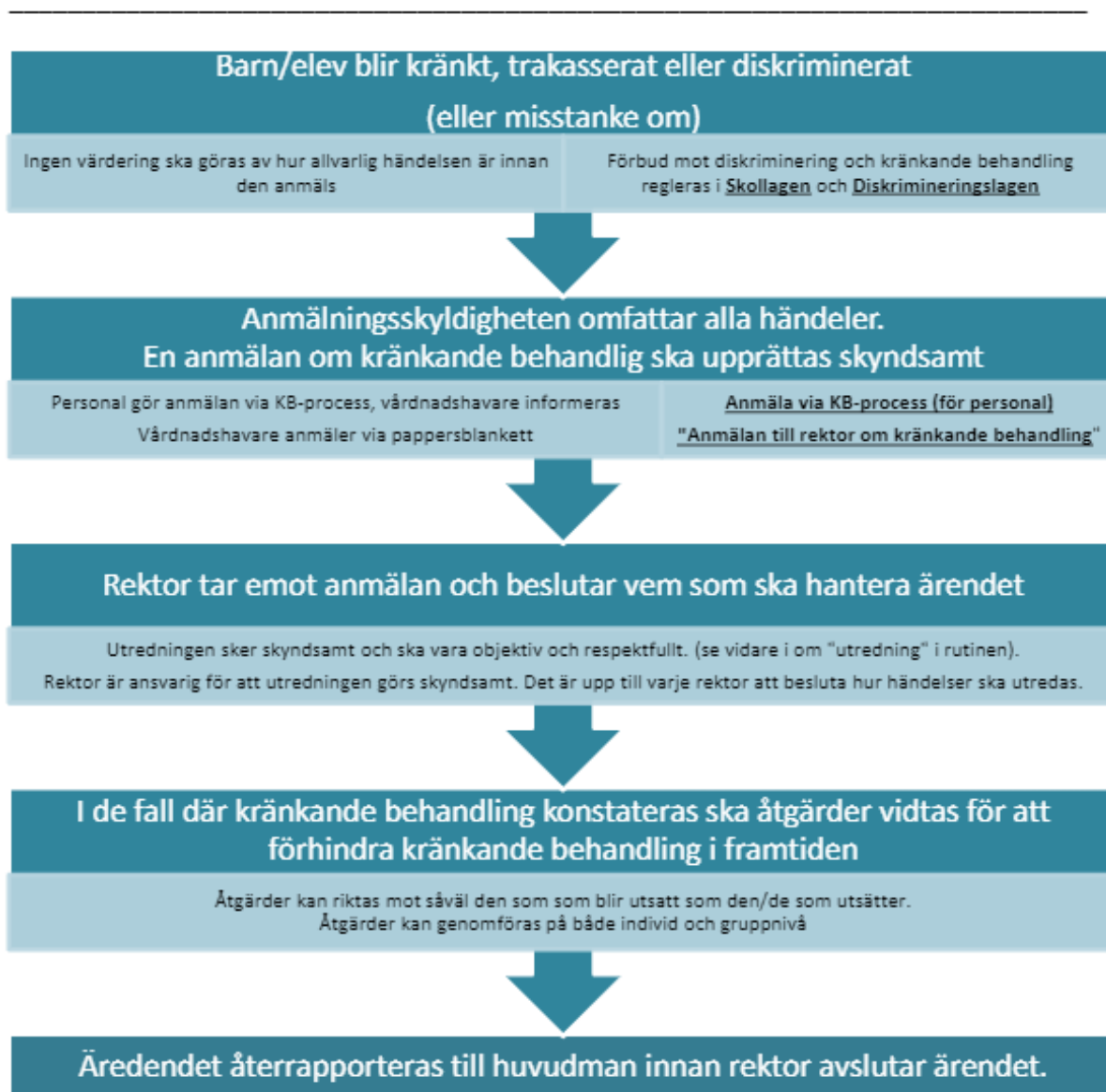
Kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Bestämmelser i Diskrimineringslagen och Skollagen kap 6 förbjuder diskriminering och kränkande behandling och har till syfte att skydda barn och elever mot detta.

Alla verksamheter ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja barn och elevers lika rättigheter och möjligheter samt förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Denna rutin syftar till att all personal i verksamheten, tillsammans med rektor, ska få god kännedom om hur anmälningsskyldigheten ska fullgöras samt hur kränkande behandling, diskriminering och trakasserier ska dokumenteras, utredas och åtgärdas.

Arbetsgång vid kränkningar och trakasserier Kränkningar kan ske medvetet eller omedvetet, med eller utan uppsåt. Detta påverkar i sin tur hur förskolan/skolan bör hantera olika typer av kränkningsärenden. Alla kränkningar ska tas på lika stort allvar och förskolan/skolan ska på ett respektfullt sätt underrätta de barn/elever som utsatt någon om vad som skett. Vid medvetna kränkningar behövs att de inblandades agerande uppmärksammas, att de får en allvarlig tillsägelse om det oacceptabla i handlingarna och att förskolans/skolans personal följer upp det inträffade under en längre tid. I vissa fall kan mer omfattande åtgärder behövas.

Vid omedvetna kränkningar är barn och elever många gånger omedvetna om konsekvenserna av sina handlingar och de kan därför behöva hjälp med detta (Skolverket 2013). I dessa fall behöver förskolan och skolan vara extra tydlig med att man tar huvudansvar att hjälpa alla inblandade för att liknande situationer och händelser inte ska ske igen. De barn/elever som tenderar att omedvetet och utan uppsåt utsätta andra för kränkningar är sannolikt inte hjälpta av återkommande allvarssamtal. De bör istället främst få hjälp med att inte hamna i situationer

där dessa kränkningar uppstår, genom exempelvis en tydlig struktur samt ett lågaffektivt förhållningssätt från personalen.

Utredning Utredningen av ett misstänkt fall ska vara allsidig och genomföras med respekt för alla inblandade. Syftet med utredningen är att få en objektiv bild av det som skett för att kunna lösa situationen på bästa sätt för alla inblandade. Syftet med utredningen är inte att utreda skuld. Vårdnadshavare till de inblandade behöver både få information om det inträffade och om förskolans/skolans arbete för att lösa situationen. Många gånger kan vårdnadshavare också vara ett stöd genom att skolan får information om hur barnet/eleven kan behöva stödjas. Utredningen och de åtgärder som förskolan/skolan beslutar att vidta ska dokumenteras.

Åtgärdande insatser Planering och utförande av nedanstående åtgärdande insatser bör anpassas efter de inblandades mognad och ålder.

Samtal med de som utsätts. Skolverket (2014) ger följande råd till den som leder samtal som syftar till att reda ut situationen för den som utsätts:

- Var tydlig med att trakasserier och kränkningar är oacceptabla.
- Lyssna och visa empati.
- Led samtalet så att beskrivningar av händelser blir konkreta.
- Var beredd att avlasta den utsatta eleven/det utsatta barnet eventuell skuld och skam.
- Visa att förskolan eller skolan tar ansvaret för att åtgärda situationen
- Beskriv den process som följer på samtalen att vårdnadshavare kontaktas.
- Var lyhörd för den utsattes vilja och förslag på åtgärder.

Samtal med de som utsätter. Den personal som sköter utredningen behöver föra samtal med alla barn/elever som på något sätt varit inblandade i att trakassera eller kränka. Dessa samtal förs individuellt med var och en av de inblandade. Från förskolans/skolans sida måste det vara tydligt att trakasserier och kränkningar är oacceptabla, samtidigt som förhållningssättet från all personal på enheten är respektfullt. Alla inblandade kan på olika sätt behöva få hjälp med att få syn på sin roll i det som hänt.

I samtal som syftar till att reda ut situationen för den/de som utsätter behöver personalen tänka på följande, enligt råd från Skolverket (2014):

- Var tydlig med att trakasserier och kränkningar är oacceptabla.
- Led samtalet så att beskrivningar av händelser blir konkreta.
- Lyssna på ett respektfullt sätt
- Visa att förskolan/skolan ser allvarligt på det som framkommer och har en tydlig strategi för att åtgärda situationen och se till så att det inte händer igen
- Var lyhörd för de eventuella förslag på åtgärder som kommer från den/de som utsätter.

Beskriv den process som följer på samtalen och att vårdnadshavare meddelas om samtalet och resultatet av detsamma

Kontakt med vårdnadshavare I samband med att personal anmäler kontakas vårdnadshavare. Efter en första kontakt med vårdnadshavare görs överenskommelse om hur den fortsatta kontakten ska ske.

Uppföljande insatser Uppföljning med inblandade ska ske regelbundet, utifrån behov. En grundprincip att förhålla sig till är att hellre följa upp ärendet i överkant snarare än underkant.

Kränkningar på nätet Nätet är en plats där många elever interagerar med varandra, och är ett av många ställen där kränkningar kan ske. Kränkningar på nätet ska behandlas enligt samma rutiner som kränkningar på fysiska platser. Till skillnad från de som sker i skolan kan kränkningarna på nätet även fortsätta efter skoldagens slut och kan snabbt få stor spridning. Viktigt att ha i åtanke är att det finns en risk med att försöka gå in och kontrollera nätet. Elever kan ha en tendens att hitta nya arenor i takt med att vuxna kommer in och kontrollerar. Enligt undersökning från Skolinspektionen (2016) ser elever nätet som sin egen zon som de vill värna från de vuxnas insyn. Det finns en risk, menar elever, att jargongen mellan eleverna på nätet kan missförstås av lärarna och att tillgången till sociala medier kan begränsas av de vuxna. Arbetet för att förebygga kränkningar på nätet vilar på samma framgångsfaktorer som övrigt förebyggande trygghetsarbete. Då kränkningar på nätet kan vara särskilt svåra att upptäcka för vuxna, ställs särskilt stora krav på tillitsfulla relationer mellan vuxna och elever för att en elev som blir utsatt ska våga berätta om sin situation.

Rutiner vid misstänkt mobbning Mobbning är kränkningar eller trakasserier som upprepas vid flera tillfällen med ett medvetet uppsåt att göra någon illa. Till skillnad från enstaka kränkningar utan medvetet uppsåt sker också mobbning ofta på, för vuxna, dolda arenor. I de fall där det finns anledning att misstänka mobbning ska elevhälsans medarbetare, eller annan lämplig person, involveras i utredningsarbetet, de åtgärdande insatserna samt uppföljning.

Uppföljning och statistik Rektor har tillgång till förskolans respektive skolans samlade ärenden rörande kränkande behandling. Rektor och kurator kan när som helst se statistik för ärenden på sin förskola respektive skola. Statistiken kan användas i det förebyggande arbetet och bör analyseras ihop med elevhälsan där underlagen kan vara underlag för insatser.

Varje gång ett ärende rörande kränkande behandling inleds informeras huvudmannen. När rektor är färdig med ett ärende meddelas huvudmannen som kan ta del av ärendet, därefter kan rektor avsluta ärendet. Barn- och ungdomsnämnden tar kontinuerligt del av statistik rörande anmälningar rörande kränkande behandling.

Ärendet blir en allmän handling när det avslutas Om handlingen begärs ut ska en sekretessprövning göras där det bedöms om uppgifterna i handlingen omfattas av sekretess. Skolan är skyldig att lämna ut den allmänna handlingen till den del uppgifterna inte omfattas av sekretess. En sekretessbedömning måste göras i varje enskilt fall¹. Uppgifter i allmänna handlingar kan endast sekretessbeläggas om det finns stöd i lag. Uppgifter i kränkingsärenden omfattas ofta av sekretess. (Vårdnadshavare till) Part i ärendet har dock som huvudregel rätt att ta del av handling eller annat material i ärendet (partsinsyn). Partsinsynen är mer omfattande än rätten att ta del av allmän handling. Endast om det av

hänsyn till allmänt eller enskilt intresse är av synnerlig vikt att sekretessbelagd uppgift i materialet inte röjs får part nekas ta del av uppgifter, se 10 kap. 3 § OSL (2009:400).

1 Bestämmelserna om sekretess finns i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Bestämmelser om sekretess till skydd för enskild i utbildningsverksamhet finns i 23:e kapitlet.

Referenser Skolinspektionen (2016). *Skolors arbete mot trakasserier och kränkande behandling på nätet*. Stockholm: Skolinspektionen. Skolverket (2013). *Kränkningar i skolan – analyser av problem och lösningar*. Stockholm: Skolverket. Skolverket (2014). *Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda. Hur kan skolan arbeta mot trakasserier och kränkningar*. Stockholm: Skolverket

Bilaga 2

Ordningsregler Östlyckeskolan 2023-2024.

- På Östlyckeskolan skall alla känna sig trygga och bemötas med vänlighet. Hälsa på varandra, håll upp dörren, släpp förbi, var hjälpsam och artig.
- Inga obehöriga får vistas på skolans område utan giltig anledning. Fråga om du kan hjälpa till. På Östlyckeskolan har vi ett gott värdskap.
- Vi tillämpar mobilfri skola, gäller för alla elever.
- Din lärare bestämmer vad du får använda din dator till under lektionstid.
- Alla former av fotografering, filmning och ljudupptagning är förbjudet under hela skoldagen om det inte ingår i undervisningen.
- Kom i tid till din lektion och ha med det material som krävs och följ ditt schema under skoldagen. Din dator skall vara laddad.
- Arbets- och studiero ska gälla i klassrummet och i hela skolan.
- Var aktsam om skolans lokaler och utrustning.
- All form av kränkande behandling och trakassering är förbjudet.
- Lämna inte skolans område under skoldagen. (Rektors tillsynsansvar.)

Ordningsregler i matsal

- Tvätta händerna innan du äter
- Inga ytterkläder inne i matsalen.
- Ta den mat du orkar äta, ta hellre fler gånger.
- Ställ i ordning efter dig.
- Mobilfri skola gäller även i matsalen.

“Konsekvenstrappa” (Elevversion)

